BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. kovo 3 d.*

Byloje T-36/06

Bundesverband deutscher Banken eV, įsteigta Berlyne (Vokietija), atstovaujama advokatų H.-J. Niemeyer ir K.-S. Scholz,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą N. Khan ir T. Scharf,

atsakovę,

* Proceso kalba: vokiečių.

palaikomą

Heseno (Vokietija), iš pradžių atstovaujamo advokatų H.-J. Freund ir M. Holzhäuser, vėliau H.-J. Freund ir S. Lehr,

ir

Landesbank Hessen-Thüringen Girozentrale, įsteigto Frankfurte prie Maino (Vokietija), atstovaujamo advokato H.-J. Freund,

įstojusių į bylą šalių,

dėl prašymo panaikinti 2005 m. rugsėjo 6 d. Komisijos sprendimą C (2005) 3232, galutinis dėl *Hessischer Investitionsfonds* pervedimo *Landesbank Hessen-Thüringen Girozentrale*, kaip neskelbiamo indėlio į kapitalą,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas O. Czúcz (pranešėjas), teisėjai V. Vadapalas ir I. Labucka,

posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. rugsėjo 9 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

A — *Ginčijamas indėlis*

1 *Landesbank Hessen-Thüringen Girozentrale* (toliau – *Helaba*) yra vienas iš didžiausių Vokietijos bankų. Jis turi viešosios teisės subjekto teisinį statusą. Nuo 2001 m. sausio 1 d. *Helaba* savininkai yra *Sparkassen- und Giroverband Hessen-Thüringen*, kuriai priklauso 85 % įstatinio kapitalo, Hesenas, kuriam priklauso 10 % įstatinio kapitalo, ir Tiuringija, kuriai priklauso 5 % įstatinio kapitalo. *Helaba* veikia kaip įprastas Heseno ir Tiuringijos bankas ir kaip Heseno ir Tiuringijos taupomųjų kasų centrinis bankas. Jis taip pat veikia kaip komercinis bankas tiek nacionalinėje, tiek tarptautinėje rinkose.

2 *Hessischer Investitionsfonds* (Heseno investicijų fondas, toliau – specialusis fondas) 1970 m. buvo įkurtas kaip specialusis Heseno turtas. Iš jo suteikiamos paskolos be palūkanų arba sumažinta palūkanų norma vietiniams investicijų projektams finansuoti. 2002 m. gruodžio 13 d. priimtu teisės aktų pakeitimu *Hessisches Ministerium der Finanzen* (Heseno finansų ministerija) buvo suteikta teisė visas specialiojo fondo lėšas ar jų dalį finansavimo tikslais pervesti kreditų įstaigai kaip neskelbiamą indėlį

Kreditwesengesetz (Kreditų įstatymas, toliau – Kreditų įstatymas) 10 straipsnio prasme ar kita priežiūros teisės aktuose pripažįstama forma už rinkos sąlygas atitinkantį atlygį.

3 Šiuo tikslu Hesenas ir *Helaba* susitarė dėl sąlygų, kuriomis specialiojo fondo lėšos galėtų būti pervestos *Helaba*. Pagal sutarties projektą specialusis turtas, kurio vertė 594 milijonai eurų, neribotam laikui turėjo būti pervestas *Helaba* kaip neskelbiamas indėlis (toliau – ginčijamas indėlis) už atlygį, lygų 1,65 % nominalios jo vertės, atėmus indėlio dalį, kurios reikia paskolų veiklai, susijusiai su specialiojo fondo vietiniais investicijų projektais, užtikrinti. Sutarties projekte nėra numatyta palūkanų augimo sąlyga (toliau – *step-up* sąlyga), pagal kurią atlygis didėja praėjus tam tikram laikui.

4 Pagal sutarties projekto 2 straipsnį teisė į atlygį dingsta, jei *Helaba* patiria metinių nuostolių, t. y. kai pelno-nuostolių ataskaitoje matyti, kad buvo patirta nuostolių praėjusiais mokestiniais metais arba kai dėl atlygio sumokėjimo būtų patirta apskaitinių metinių nuostolių. Nesumokėtas atlygis turi būti sumokėtas per kitus metus su sąlyga, kad nebus patirta metinių nuostolių ir dėl atlygio sumokėjimo negalės atsirasti tokių nuostolių. Visas ginčijamas indėlis įtraukiamas apskaičiuojant nuostolius, tačiau bet kokį jo vertės sumažėjimą *Helaba* turi kompensuoti kitais metais iki nominalios jo vertės. Užmokesčio už ginčijamą indėlį sumokėjimas turi pirmenybę prieš akcininkams mokamus dividendus ir įmokas į rezervinį fondą.

5 Pagal sutarties projekto 4 straipsnį Hesenas neturi teisės atšaukti ginčijamo indėlio. Pagal šio straipsnio 8 dalį „pradėjus bankroto procedūrą, susijusią su [*Helaba*] turtu, arba jį likvidavus, [ginčijamas indėlis] grąžinamas tik atsiskaičius su visais [*Helaba*] kreditoriais, įskaitant turinčius teisę gauti pelno dalį ir kito garantinio kapitalo

kreditorius Kreditų įstatymo 10 straipsnio 5a dalies prasme, tačiau prieš atsiskaitant su įstatinio kapitalo savininkais“.

B — *Administracinė procedūra ir ginčijamas sprendimas*

6 2004 m. birželio 4 d. laišku Vokietijos Federacinė Respublika pranešė apie ketinimą įnešti ginčijamą indėlį ir paprašė Europos Bendrijų Komisijos konstatuoti, kad šis indėlis nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

7 2004 m. rugpjūčio 4 d. Komisija paprašė papildomos informacijos, kurią Vokietijos Federacinė Respublika jai pateikė rugpjūčio 31 ir rugsėjo 7 d. laiškais.

8 2004 m. rugsėjo 29 d. laišku Komisija pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [EB 88] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 4 straipsnio 5 dalį paprašė Vokietijos Federacinės Respublikos sutikimo pratęsti dviejų mėnesių laikotarpį, per kurį ji turi atlikti pirminį priemonės, apie kurią pranešta, patikrinimą. 2004 m. spalio 7 d. laišku Vokietijos Federacinė Respublika sutiko pratęsti minėtą laikotarpį iki 2004 m. gruodžio 31 dienos.

9 2004 m. lapkričio 15 ir 22 d. laiškais Komisija Vokietijos Federacinės Respublikos paprašė papildomos informacijos.

10 2004 m. gruodžio 21 d. laišku Komisija nustatė Vokietijos Federacinei Respublikai 30 dienų terminą prašomai informacijai pateikti ir pranešė, kad laikys pranešimą atšauktu Reglamento Nr. 659/1999 5 straipsnio 3 dalies prasme, jei informacija nebus pateikta laiku.

11 2005 m. kovo 30 d. laišku Vokietijos Federacinė Respublika pateikė papildomą informaciją apie atitiktį rinkos sąlygoms. Komisija paprašė kitos informacijos 2005 m. gegužės 20 d. laišku, į kurį Vokietijos Federacinė Respublika atsakė 2005 m. birželio 3 d. laišku.

12 Pasibaigus pirminio nagrinėjimo etapui, 2005 m. rugsėjo 6 d. Sprendimu C (2005) 3232, galutinis dėl *Hessischer Investitionsfonds* pervedimo *Landesbank Hessen-Thüringen Girozentrale,* kaip neskelbiamo indėlio į kapitalą (toliau – ginčijamas sprendimas), Komisija nusprendė, kad ginčijamas indėlis nėra valstybės pagalba.

13 Ginčijamame sprendime Komisija pažymi, jog tam, kad būtų išnagrinėta, ar ginčijamas indėlis suteikia *Helaba* pranašumą, kurį galima laikyti valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, reikia taikyti „rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio investuotojo“ (toliau – privatus investuotojas) kriterijų, pagal kurį valstybės pagalba nepripažįstami indėliai į kapitalą, įvykdomi sąlygomis, kuriomis privatus investuotojas būtų linkęs suteikti lėšas panašiai privačiai įmonei. Šiuo klausimu Komisija pateikia nuorodą į 2003 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein Westfalen prieš Komisiją* (T-228/99 ir T-233/99, Rink. p. II-435, toliau – Sprendimas *WestLB*).

14 Visų pirma dėl teisinio ir ekonominio kvalifikavimo Komisija mano, kad ginčijamas indėlis gali būti lyginamas su kitais rinkoje išleistais neskelbiamais indėliais ir todėl tai, ar šalių sutartas atlygis atitinka rinkos sąlygas, galima įvertinti jį palyginus su

atlygiais už minėtus neskelbiamus indėlius. Šiuo klausimu Komisija, pirma, konstatuoja, kad ginčijamas indėlis sutarties projekte aiškiai buvo pripažintas neskelbiamu indėliu. Antra, ji tvirtina, kad ginčijamo indėlio ir kitų neskelbiamų indėlių sąlygos yra panašios, nes minėtas indėlis turi būti grąžintas prieš įstatinį kapitalą ir Hesenas gauna visą sutartą atlygį, o ne pelnui proporcingus dividendus. Ji priduria, kad rinkoje yra tokių neterminuotų neskelbiamų indėlių be *step-up* sąlygų kaip ginčijamas indėlis ir kad jo dydis nėra neįprastas. Galiausiai, kalbėdama apie indėlio kvalifikavimą, išnašoje ji pateikia nuorodą į 2004 m. spalio 20 d. Sprendimą 2006/742/EB dėl Vokietijos pagalbos bankui *Helaba* (OL L 307, 2006, p. 159), kuris ginčijamas byloje, kurioje priimtas šiandienos Bendrojo Teismo sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05, Rink. p. II-387).

15 Paskui Komisija apskaičiuoja atitinkamą atlygį už kapitalą, kurį *Helaba* gali panaudoti tam, kad užtikrintų savo paskolų veiklos plėtrą. Šiuo klausimu ji paaiškina, kad rinkoje atlygį už neskelbiamus indėlius sudaro referencinė norma ir papildoma atlygio dalis (toliau – garantinis atlygis). Vis dėlto ji mano, kad šioje byloje referencinę normą reikia nustatyti pagal rinkos sąlygas atitinkantį atlygį tam, kad būtų atsižvelgta į tai, jog ginčijamas indėlis nesuteikia *Helaba* likvidaus turto. Tačiau, jos manymu, pramo ninės ir komercinės veiklos mokestį (toliau – verslo mokestis) – kuriuo apmokestinami pramoninę ir komercinę veiklą Vokietijoje vykdantys investuotojai ir kurį šiuo atveju turėjo mokėti *Helaba*, nes Hesenas jo mokėti neprivalėjo – reikia pridėti prie atlygio, dėl kurio šalys susitarė, nes jis yra išlaidų, kurių dėl ginčijamo indėlio patiria *Helaba*, dalis.

16 Kiek tai susiję su rinkos sąlygas atitinkančio garantinio atlygio apskaičiavimu, Komisija savo išvadas grindžia dviem investicinių bankų ekspertizių ataskaitomis ir auditorių bendrovės ataskaita dėl minėtų ataskaitų. Atsižvelgdama į šias tris ataskaitas Komisija mano, kad pagrįstai galima remtis 65–90 bazinių punktų garantiniu atlygiu, atitinkančiu rinkoje nustatytą atlygio priemoką, kurią Europos bankų sektoriaus

emitentai moka už neskelbiamus neterminuotus indėlius eurais, kuriems taikoma *step-up* sąlyga.

17 Komisija nagrinėja, ar šį garantinį atlygį reikia padidinti, ar sumažinti tam, kad būtų atsižvelgta į ginčijamo indėlio ypatybes, palyginti su neskelbiamais indėliais, į kuriuos atsižvelgiama apskaičiuojant minėtą priemoką. Šiuo klausimu ji mano, kad reikia taikyti 30–40 bazinių punktų priemoką tam, kad būtų atsižvelgta į tai, jog ginčijamame indėlyje, skirtingai nei neterminuotuose neskelbiamuose indėliuose, į kuriuos buvo atsižvelgta, nėra taikoma *step-up* sąlyga. Vis dėlto ji mano, kad priemokos nereikia taikyti remiantis tuo, kad pervedus ginčijamą indėlį neskelbiamų indėlių dalis *Helaba* pagrindinėse nuosavose lėšose būtų 57 %, – taigi daug didesnė nei tokio tipo instrumentų dalis privačių bankų pagrindinėse nuosavose lėšose, ar tuo, kad ginčijamas indėlis apims neskelbiamų indėlių dalį, kurių 44 % *Helaba* pagrindinėse nuosavose lėšose priklauso Hesenui. Galiausiai Komisija mano, kad galima pateisinti 10 bazinių punktų priemoką tam, kad būtų atsižvelgta į tai, jog atlygis sumokamas tik tuo atveju, jeigu *Helaba* pasiekia metinį pelną, tačiau šiuo klausimu galutinio sprendimo neprima, nes atsižvelgimas į šią priemoką nekeičia galutinio vertinimo.

18 Galiausiai, atsižvelgusi į visus šiuos argumentus, Komisija prieina prie išvados, kad rinkos sąlygas atitinkantis atlygis už ginčijamą indėlį yra 1–1,4 %. Dėl šios priežasties ji mano, kad *Helaba* ir Heseno sutartas 1,65 % dydžio atlygis, prie kurio turi būti pridėtos verslo mokesčio išlaidos, nesuteikia *Helaba* pranašumo ir todėl jo negalima laikyti valstybės pagalba.

19 Ji priduria, kad 2005 m. gegužės mėnesį privatūs instituciniai investuotojai *Helaba* suteikė neterminuotą 250 milijonų eurų vertės neskelbiamą indėlį be *step-up* sąlygos ir kad už šį indėlį mokamos 5,5 % metinės palūkanos. Ji paaiškina, kad 5,5 % palūkanos atitinka referencinę normą (*Euribor* arba *Mid-Swap*; ginčijamame sprendime nurodoma, kad šio sprendimo priėmimo dieną ši norma buvo 3,84 %), prie kurios pridėtas garantinis atlygis. Ji mano, kad šio neskelbiamo indėlio sąlygos patvirtina jos

vertinimą, jog sutartas atlygis už ginčijamą indėlį atitinka atlygį rinkoje, ir tai kad, jei *Helaba* negautų ginčijamo indėlio, jis turėtų galimybę rinkoje realizuoti neskelbiamą indėlį.

Procesas ir šalių reikalavimai

20 Šią bylą ieškovė *Bundesverband deutscher Banken eV* (Vokietijos privačių bankų asociacija) pradėjo ieškiniu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2006 m. sausio 26 dieną.

21 Dokumentais, kuriuos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2006 m. birželio 6 ir 13 d., *Helaba* ir Hesenas paprašė leisti įstoti į šią bylą Komisijos pusėje. 2006 m. rugsėjo 14 d. Nutartimi Bendrojo Teismo trečiosios kolegijos pirmininkas šiuos prašymus patenkino. Į bylą įstojusios šalys pateikė savo paaiškinimus per nustatytą terminą. Ieškovė ir Komisija taip pat pateikė savo pastabas dėl minėtų paaiškinimų per nustatytą terminą.

22 Pakeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėtį, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į ketvirtąją kolegiją ir todėl ši byla paskirta šiai kolegijai.

23 Atsižvelgdamas į tai, kad pasibaigė vieno kolegijos nario įgaliojimai, Bendrojo Teismo pirmininkas pagal procedūros reglamento 32 straipsnio 3 dalį paskyrė į kolegiją kitą teisėją.

24 2008 m. gegužės 20 d. laišku Bendrasis Teismas įpareigojo Komisiją pateikti tam tikrus dokumentus, įskaitant konfidencialią ginčijamo sprendimo versiją. Komisija šį prašymą įvykdė per nustatytą terminą.

25 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

26 Per 2008 m. rugsėjo 9 d. posėdį buvo išklausytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus.

27 Šiame posėdyje buvo nuspręsta prieš užbaigiant žodinę proceso dalį suteikti Komisijai galimybę raštu atsakyti į vieną iš Bendrojo Teismo pateiktų klausimų. Komisija savo atsakymą, o ieškovė savo pastabas pateikė per nustatytą terminą. Žodinė proceso dalis buvo baigta 2008 m. spalio 8 dieną.

28 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

29 Komisija, palaikoma *Helaba*, Bendrojo Teismo prašo:

— pripažinti ieškinį nepriimtinu ir, nepatenkinus šio reikalavimo, atmesti jį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

30 Hesenas Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

1. *Dėl priimtinumo*

31 Komisija, palaikoma *Helaba*, teigia, kad ieškinys nepriimtinas, nes ieškovė nėra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu.

32 Primintina, kad Bendrijos teismas turi teisę konkrečiomis aplinkybėmis įvertinti, ar tinkamas teisingumo vykdymas pateisina ieškinio atmetimą iš esmės, prieš tai nepriėmus sprendimo dėl atsakovo pateikto prieštaravimo dėl priimtinumo (2002 m. vasario 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Taryba prieš Boehringer*, C-23/00 P, Rink. p. I-1873, 51 ir 52 punktai ir 2006 m. rugsėjo 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sinaga prieš Komisiją*, T-217/99, T-321/00 ir T-222/01, nepaskelbta Rinkinyje, 68 punktas).

33 Šios bylos aplinkybėmis Bendrasis Teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti ieškovės nurodytus pagrindus, prieš tai nepriimant sprendimo dėl Komisijos pateikto prieštaravimo dėl priimtinumo, nes ieškinys dėl panaikinimo bet kuriuo atveju yra nepagrįstas dėl toliau išdėstytų motyvų.

2. *Dėl esmės*

34 Ieškovė pateikia tris ieškinio pagrindus, atitinkamai susijusius su motyvavimo stoka, EB 87 straipsnio pažeidimu ir jos procesinių teisių pažeidimu, nes Komisija nepradėjo EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros.

Dėl pagrindo, susijusio su motyvavimo stoka

35 Ieškovė teigia, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su ginčijamo indėlio pripažinimu neskelbiamu indėliu, siekiant atlikti palyginimą rinkoje, atsižvelgimu į verslo mokestį, refinansavimo išlaidų atskaita ir išvada, kad atlygis atitinka rinkos sąlygas.

Dėl ginčijamo indėlio kvalifikavimo

— Šalių argumentai

36 Ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 25 konstatuojamojoje dalyje pateiktas Komisijos vertinimas, jog ginčijamas indėlis „gali būti lyginamas su kitais rinkos sąlygas atitinkančiais neskelbiamais indėliais“, yra nepakankamai motyvuotas.

37 Pirma, ieškovė kritikuoja tai, kad Komisija ginčijamo indėlio kvalifikavimo vertinimą grindžia sutarties projektu nepateikdama jo turinio santraukos. Ji teigia, kad Komisija tik nurodė, jog ginčijamo indėlio šalys sutarties projekte jį laikė neskelbiamu indėliu ir kad dėl šios priežasties Komisija nemotyvavo, kodėl ginčijamą indėlį galima palyginti su kitais rinkos sąlygas atitinkančiais neskelbiamais indėliais.

38 Antra, ji teigia, kad Komisija nemotyvuoja ginčijamo sprendimo 26 konstatuojamojoje dalyje esančio teiginio, kad likvidavimo ar bankroto atveju ginčijamą indėlį reikia sugrąžinti anksčiau nei įstatinį kapitalą, nors sutartyje dėl indėlio, ginčijamo byloje, kurioje priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05), numatyta būtent, kad šio indėlio sugrąžinimas neturi pirmenybės prieš įstatinio kapitalo sugrąžinimą.

39 Trečia, ji teigia, kad ginčijamo sprendimo 26 konstatuojamosios dalies teiginys, jog Hesenas gauna „visą sutartą atlygį, kai investuotojas į įstatinį kapitalą turi tik teisę

gauti pelnui proporcingus dividendus“, nėra aiškus ir neleidžia nustatyti, ką Komisija ketina įrodyti tokiu palyginimu.

40 Ketvirta, Komisija nemotyvuoja ginčijamo sprendimo 27 konstatuojamosios dalies teiginių, kad „kapitalo rinkoje yra neskelbiamų indėlių be [*step-up*] sąlygos“ ir kad „nagrinėjamo neskelbiamo indėlio dydis nėra neįprastas“. Ieškovė mano, kad jei Komisija norėtų įrodyti šiuos teiginius remdamasi 1998 ir 1999 m. emisijomis, į kurias ji daro nuorodą Sprendime 2006/742, ji turėtų atitinkamą Sprendimo 2006/742 dalį pateikti ginčijamame sprendime. Be to, ji mano, kad Komisija nepagrindė, kodėl 1998 ir 1999 metų padėtį kapitalo rinkoje buvo galima palyginti su padėtimi šioje rinkoje ginčijamo sprendimo priėmimo metu, t. y. 2005 m. vasarą. Ji taip pat teigia, kad Sprendime 2006/742 Komisija tik pakartojo Vokietijos Federacinės Respublikos argumentus dėl 1998 ir 1999 m. emisijų. Pastabose dėl įstojimo į bylą paaiškinimų ji priduria, kad ginčijamame sprendime nėra įvykdyta pareiga motyvuoti, nes nekonfidencialioje šio sprendimo versijoje nurodytų neskelbiamų indėlių neįmanoma identifikuoti dėl bankų anonimiškumo.

41 Penkta, Komisija nepakankamai motyvuoja ginčijamo sprendimo 29 konstatuojamosios dalies teiginį, kad ginčijamas indėlis suteikia Hesenui „įvairių pranašumų“, palyginti su investicijomis į įstatinį kapitalą. Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad Komisijos teiginiai yra „paviršutiniški“, „šališki“ ir „neesminiai“.

42 Komisija, palaikoma *Helaba*, nesutinka, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su ginčijamo indėlio pripažinimu neskelbiamu indėliu. Hesenas argumentų šiuo klausimu nepateikė.

— Bendrojo Teismo vertinimas

43 Reikia priminti, kad pareigos motyvuoti apimtis priklauso nuo atitinkamo akto pobūdžio ir nuo jo priėmimo aplinkybių. Motyvai turi aiškiai ir nedviprasmiškai parodyti institucijos argumentus, kad, pirma, Bendrijos teismas galėtų vykdyti priimtos priemonės teisėtumo kontrolę ir, antra, suinteresuotieji asmenys galėtų žinoti jos pateisinimą tam, kad turėtų galimybę apginti savo teises ir patikrinti, ar sprendimas yra pagrįstas (13 punkte minėto Sprendimo *WestLB* 278 punktas).

44 Nėra reikalaujama, kad motyvuose būtų tiksliai nurodytos visos reikšmingos faktinės ir teisinės aplinkybės, nes tai, ar akto motyvavimas tenkina EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo tekstą, bet taip pat į jo priėmimo aplinkybes bei nagrinėjamąją sritį reglamentuojančių teisės normų visumą (13 punkte minėto Sprendimo *WestLB* 279 punktas).

45 Konkrečiai kalbant, Komisija neprivalo pareikšti nuomonės dėl visų suinteresuotų asmenų jai pateiktų argumentų, tačiau sprendimo struktūroje jai pakanka išdėstyti esminę reikšmę turinčias faktines aplinkybes ir teisinius argumentus (13 punkte minėto Sprendimo *WestLB* 280 punktas).

46 Konkrečiai kalbant apie Komisijos sprendimą, kuriuo pripažįstama, kad priemonė, apie kurią pranešta, nėra pagalba, pareiga motyvuoti įpareigoja nurodyti priežastis, dėl kurių Komisija mano, kad nagrinėjama priemonė nepatenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

47 Be to, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad pareiga motyvuoti yra esminis procedūros reikalavimas, kurį reikia skirti nuo motyvų pagrįstumo klausimo, susijusio

su materialiniu ginčijamo akto teisėtumu (žr. 2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, T-239/04 ir T-323/04, Rink. p. II-3265, 117 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

48 Kalbant, pirma, apie ieškovės išreikštą kritiką, susijusią su tuo, kad Komisija remiasi sutarties projektu, kai jos turinys ginčijamame sprendime nėra pateiktas ir nėra žinomas ieškovei ar Bendrajam Teismui, pakanka konstatuoti, kad nors Komisija nepateikia sutarties projekto nuostatų teksto, ji pamini įvairias aplinkybes, kurias lemia minėtas projektas ir kuriomis ji grindžia savo teisinį vertinimą, ir todėl tiek ieškovė, tiek Bendrasis Teismas gali susipažinti su jos argumentais.

49 Dėl argumento, kad Komisija tik nurodė, jog ginčijamo indėlio šalys sutarties projekte jį laikė neskelbiamu indėliu, reikia konstatuoti, pirma, kad Komisija rėmėsi ne tik tuo, kaip šalys kvalifikavo ginčijamą indėlį, ir, antra, kad net jeigu ji būtų tai padariusi, dėl šios aplinkybės ginčijamas sprendimas nebūtų nepakankamai motyvuotas, nes klausimas, ar Komisija gali kvalifikuoti indėlį remdamasi tik tuo, kaip šalys jį kvalifikavo, susijęs su Komisijos nurodytų motyvų pagrįstumu, o ne jų pakankamumu.

50 Antra, kalbant apie tai, kad Komisija tariamai nemotyvavo savo teiginio, jog likvidavimo ar bankroto atveju ginčijamą indėlį reikia sugrąžinti anksčiau nei įstatinį kapitalą, reikia pažymėti, kad minėtas teiginys – tai tiesiog konstatavimas to, kas išplaukia iš sutarties projekto (žr. šio sprendimo 5 punktą) ir todėl jo nereikia motyvuoti. Ieškovės abejonės dėl šio teiginio teisingumo yra susijusios ne su ginčijamo sprendimo motyvavimo pakankamumu, bet su jo pagrįstumu ir konkrečiai su Komisijos nustatytų faktinių aplinkybių materialiniu teisingumu.

51 Trečia, kalbant apie Komisijos teiginio, kad Hesenas gauna „visą sutartą atlygį, kai investuotojas į įstatinį kapitalą turi tik teisę gauti pelnui proporcingus dividendus“, motyvavimą, pakanka pažymėti, jog iš visos ginčijamo sprendimo 26 konstatuojamosios dalies, kurioje nurodyta, kad Hesenas, „kaip ir neskelbiamo indėlio investuotojas kapitalo rinkoje“, gauna visą minėtą atlygį, yra aišku, jog, Komisijos manymu, sutarto atlygio už ginčijamą indėlį forma yra neskelbiamų indėlių, o ne įstatinio kapitalo ypatybė ir kad ši aplinkybė, kartu su kitomis, patvirtina tai, jog ginčijamą indėlį reikia laikyti neskelbiamu indėliu. Ieškovės išreikštos abejonės, ar sutarto atlygio už ginčijamą indėlį forma iš tiesų yra neskelbiamų indėlių ypatybė, susijusios ne su ginčijamo sprendimo motyvavimu, bet su jo esme.

52 Ketvirta, kalbant apie Komisijos teiginių, kad „kapitalo rinkoje yra neskelbiamų indėlių be [*step-up*] sąlygos“ ir kad „nagrinėjamo neskelbiamo indėlio dydis <...> nėra neįprastas“, motyvavimą, pakanka pažymėti, jog Komisija tik nurodė dvi aplinkybes, kurios aiškiai išplaukia iš ekspertizės ataskaitose pateiktos informacijos ir ypač iš rinkoje įvykdytų sandorių, į kuriuos ji pateikia nuorodą ginčijamo sprendimo 49 ir 56 konstatuojamosiose dalyse. Išnašoje pateikta nuoroda į Sprendimą 2006/742 yra susijusi ne su šiais dviem faktiniais teiginiais, bet su visais motyvais, kuriuos Komisija nurodė dėl ginčijamo indėlio pripažinimo neskelbiamu indėliu tam, kad būtų galima atlikti sutarto atlygio palyginimą rinkoje. Kadangi Komisija šių teiginių negrindė 1998 ir 1999 m. rinkos duomenimis, ji neturėjo nurodyti, kodėl 1998 ir 1999 m. padėtis rinkoje gali būti palyginta su egzistavusia ginčijamo sprendimo priėmimo metu.

53 Dėl argumento, kad Komisija negalėjo pateikti nuorodos į Sprendimą 2006/742, bet ginčijamame sprendime turėjo pakartoti reikšmingas minėto sprendimo dalis, reikia konstatuoti, jog šį argumentą paneigia teismų praktika, pagal kurią sprendimas yra pakankamai motyvuotas, kai jame pateikta nuoroda į dokumentą, kurį jau turi jo adresatas ir kuriame nurodytos aplinkybės, kuriomis institucija grindžia

savo sprendimą (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 1996 m. balandžio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Industrias Pesqueras Campos ir kt. prieš Komisiją*, T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94 ir T-234/94, Rink. p. II-247, 144 punktą), o taip yra šiuo atveju, nes ieškovė gavo Sprendimo 2006/742 kopiją jį priėmus, t. y. keletą mėnesių iki ginčijamo sprendimo priėmimo.

54 Dėl argumento, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, nes palyginimui naudotų neskelbiamų indėlių negalima identifikuoti dėl juos išleidusių bankų anonimiškumo, reikia pabrėžti, jog ieškovė iš tikrųjų kritikuoja tai, kad nekonfidenciali versija, kurią ji turėjo pareikšdama ieškinį, yra ne visa, o ne ginčijamo sprendimo motyvavimą. Be to, reikia pažymėti, kad šiuo atveju tam tikros informacijos nepateikimas šioje versijoje negalėjo sukliudyti ieškovei ginti savo teisių ir įsitikinti, ar ginčijamas sprendimas yra pagrįstas. Pirma, nepaisant to, kad nagrinėjamus indėlius išleidusių bankų pavadinimai nenurodyti, nekonfidencialioje ginčijamo sprendimo versijoje yra pateiktas pakankamai suprantamas vertinimas, kuris leido Komisijai pagrįsti savo nuomonę. Antra, bet kuriuo atveju konfidenciali ginčijamo sprendimo versija, perduota Vokietijos Federacinei Respublikai, ieškovei buvo pateikta per procesą (žr. šio sprendimo 24 punktą), tačiau ieškovė nepareiškė jokių pastabų, pagrįstų nagrinėjamais fragmentais.

55 Penkta, kalbant apie Komisijos vertinimą, pagal kurį ginčijamas indėlis suteikė Hesenui pranašumų, palyginti su investicijomis į įstatinį kapitalą, reikia pažymėti, kad ieškovė, tvirtindama, jog Komisijos teiginiai yra „paviršutiniški“, „šališki“ ir „neesminiai“, iš tikrųjų kritikuoja ne motyvų pakankamumą, bet vertinimo pagrįstumą.

56 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad ginčijamas sprendimas nėra nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su ginčijamo indėlio kvalifikavimu.

Dėl atsižvelgimo į verslo mokestį

— Šalių argumentai

57 Ieškovė teigia, kad nėra motyvuotas ginčijamo sprendimo 36 konstatuojamojoje dalyje pateiktas vertinimas, jog „rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis institucinis investuotojas būtų <...> reikalavęs didesnio atlygio, nei reikalavo Hesenas tam, kad kompensuotų apmokestinimą [verslo mokesčiu]“, ir „*Helaba* būtų pasirengęs šią papildomą atlygio dalį sumokėti tokiam investuotojui“.

58 Komisija, palaikoma *Helaba*, nesutinka su tuo, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su atsižvelgimu į verslo mokestį, kurį *Helaba* turi sumokėti dėl ginčijamo indėlio. Hesenas šiuo klausimu argumentų nepateikė.

— Bendrojo Teismo vertinimas

59 Konstatuotina, kad Komisija šiuo atveju tik taikė išvadą, prie kurios ji priėjo Sprendime 2006/742, dėl toje byloje nagrinėjamo indėlio. Šį sprendimą, kaip matyti iš to, kas išdėstyta (žr. šio sprendimo 53 punktą), ieškovė jau turėjo.

60 Tačiau 14 punkte minėto šiandienos Sprendimo *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05) 188–192 punktuose išnagrinėjus Sprendimą 2006/742 ir ieškovės argumentus dėl akivaizdžios vertinimo klaidos, kurią šiuo atžvilgiu tariamai

padarė Komisija, nenustatyta jokio motyvų trūkumo, kuris ieškovei neleistų ginčyti minėto sprendimo ar Bendrajam Teismui – įvertinti jo pagrįstumo.

61 Darytina išvada, kad bet kuriuo atveju ginčijamas sprendimas atitinka anksčiau priimtais sprendimais nustatytą praktiką, kuri yra žinoma ieškovei, ir todėl jo motyvai galėjo būti sutrumpinti (šiuo klausimu žr. 1975 m. lapkričio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique ir kt. prieš Komisiją*, 73/74, Rink. p. 1491, 31 punktą).

Dėl refinansavimo išlaidų atskaitos

— Šalių argumentai

62 Ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 37–41 konstatuojamosiose dalyse neatskleidžiami kriterijai, kuriais Komisija rėmėsi prieidama prie išvados, jog *Helaba* iš tiesų patiria papildomų refinansavimo išlaidų, kurias sudaro bendroji refinansavimo palūkanų norma, palyginti su išlaidomis, kurių ji patirtų, jei būtų gavusi neskelbiamą indėlį grynaisiais pinigais, ir nepaaiškinama, kodėl tai, kad nuo atlygio turi būti atskaityti mokesčiai, reiškia, jog turi būti atskaitytos refinansavimo išlaidos.

63 Komisija, palaikoma *Helaba*, nesutinka, jog ginčijamas sprendimas nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su atsižvelgimu į tai, kad šiuo atveju *Helaba* patiria papildomų refinansavimo išlaidų. Hesenas šiuo klausimu argumentų nepateikė.

— Bendrojo Teismo vertinimas

64 Reikia pažymėti, kad, kaip ieškinyje nurodo ieškovė, Komisija šiuo atveju tik taikė išvadą, prie kurios ji priėjo Sprendime 2006/742, dėl minėtame sprendime nagrinėjamo indėlio.

65 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į tai, kad Bendrasis Teismas 14 punkte minėtame šiandienos Sprendime *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05) laikėsi nuomonės, jog Komisija pakankamai motyvavo savo išvadą (žr. minėto sprendimo 265–267 punktus), reikia atmesti ieškovės argumentus dėl tariamo ginčijamo sprendimo motyvų nenurodymo, nes ginčijamą sprendimą bet kuriuo atveju galima suprasti atsižvelgiant į Sprendimo 2006/742 motyvus (žr. šio sprendimo 61 punktą).

Dėl išvados, kad Heseno ir *Helaba* sutartas atlygis atitinka rinkos sąlygas

— Šalių argumentai

66 Ieškovė teigia, kad Komisijos nurodyti motyvai, kuriais ji grindžia išvadą, jog Heseno ir *Helaba* sutartas atlygis atitinka rinkos sąlygas, yra nepakankami. Šiuo klausimu ji teigia, kad ginčijamo sprendimo 69 konstatuojamojoje dalyje esantis teiginys, jog dėl to, kad neskelbiami indėliai sudaro didelę pagrindinių nuosavų lėšų dalį, didėja tikimybė, jog bus naudojamasi šiais indėliais, „o ne įstatiniu kapitalu“, yra nepakankamas ir prieštaringas, atsižvelgiant į teiginį, kad bankroto atveju neskelbiamus indėlius reikia sugrąžinti anksčiau nei įstatinį kapitalą. Ji taip pat mano, kad ginčijamo sprendimo 73 konstatuojamojoje dalyje pateiktas Komisijos teiginys, pagal kurį Hesenas turi didelę įtaką nustatant *Helaba* rizikos pobūdį, nėra motyvuotas ir kad Komisija nepaaiškina, ar 500 milijonų eurų emisijos, kurią ji mini sprendimo 74 konstatuojamojoje dalyje ir kurią pasirašė vienintelis investuotojas, sąlygas galima palyginti su

ginčijamo indėlio sąlygomis, ir todėl nei ieškovė, nei Bendrasis Teismas negali patikrinti, ar galima palyginti šiuos du indėlius.

67 Komisija, palaikoma *Helaba*, nesutinka, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su sutarto atlygio už ginčijamą indėlį atitiktimi rinkos sąlygoms. Hesenas šiuo klausimu argumentų nepateikė.

— Bendrojo Teismo vertinimas

68 Kalbant apie teiginį, jog dėl to, kad neskelbiami indėliai sudaro didelę pagrindinių nuosavų lėšų dalį, didėja tikimybė, jog bus naudojamasi šiais indėliais, „o ne įstatiniu kapitalu“, reikia konstatuoti, kad nors jis suformuluotas netobulai, iš viso ginčijamo sprendimo matyti, jog Komisija šiuo teiginiu neketino nustatyti prioritetinės tvarkos tarp įstatinio kapitalo ir neskelbiamų indėlių bankroto atveju, bet siekė pažymėti, kad rizika, jog esant ekonominiams sunkumams įstatinio kapitalo nepakaks, yra didesnė, kai neskelbiami indėliai sudaro didelę pagrindinių nuosavų lėšų dalį. Todėl šis teiginys nekliudo ieškovei ginčyti ginčijamo sprendimo ar Bendrajam Teismui įvertinti jo teisėtumo.

69 Kalbant apie Komisijos teiginį, kad Hesenas turi didelę įtaką nustatant *Helaba* rizikos pobūdį, reikia pažymėti, jog ginčijamo sprendimo 73 konstatuojamojoje dalyje Komisija paaiškino, kuo grindžiamas šis teiginys. Nors tiesa, kad šis paaiškinimas buvo praleistas nekonfidencialioje ginčijamo sprendimo versijoje, kurią turėjo ieškovė ieškinio pareiškimo dieną, konfidencialią šio sprendimo versiją Komisija pateikė Bendrojo

Teismo prašymu ir ji buvo perduota ieškovei prieš teismo posėdį (žr. šio sprendimo 24 punktą). Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad ieškovė galėjo ginti savo teises.

70 Kalbant apie tai, kad Komisija nepaaiškina, ar 500 milijonų eurų emisijos, kurią pasirašė vienintelis investuotojas, sąlygas galima palyginti su ginčijamo indėlio sąlygomis, reikia pažymėti, kad iš ginčijamo sprendimo matyti, jog Komisija šį pavyzdį mini siekdama parodyti, kad negalima atmesti to, jog investuotojas koncentruoja visą riziką vienoje įmonėje. Tačiau klausimas, ar to, kad šios rizikos koncentracijos konkrečioje įmonėje negalima atmesti, pakanka tam, kad Heseno ir *Helaba* sutartą atlygį būtų galima laikyti atitinkančiu rinkos sąlygas, susijęs ne su ginčijamo sprendimo motyvavimu, bet su jo esme.

71 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad ginčijamas sprendimas nėra nepakankamai motyvuotas, kiek tai susiję su sutarto atlygio už ginčijamą indėlį atitiktimi rinkos sąlygoms.

72 Todėl reikia atmesti pagrindą, susijusį su ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka.

Dėl pagrindo, susijusio su EB 87 straipsnio pažeidimu

Šalių argumentai

73 Ieškovė teigia, kad Komisija, manydama, jog sutartas atlygis už ginčijamą indėlį atitinka privataus investuotojo kriterijų ir todėl nėra valstybės pagalba, pažeidė EB 87 straipsnį.

74 Šiuo klausimu ji teigia, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai manė, kad, pirma, verslo mokestį, kurį turi mokėti *Helaba*, reikia pridėti prie Heseno ir *Helaba* sutarto atlygio tam, kad būtų atliktas palyginimas rinkoje, nes jis priklauso išlaidoms, kurių *Helaba* patiria dėl minėto indėlio, antra, reikia atsižvelgti į tai, kad *Helaba* patiria išlaidų tam, kad rinkoje įgytų likvidumą, kurio jai nesuteikia ginčijamas indėlis, ir, trečia, rinkos sąlygas atitinkantis garantinis atlygis yra mažesnis už šalių sutartą 1,65 % atlygį, kuris padidinamas dėl apmokestinimo verslo mokesčiu.

75 Kalbėdama apie atsižvelgimą į verslo mokestį ir refinansavimo išlaidas, kurių *Helaba* patiria dėl to, kad ginčijamas indėlis nėra likvidus, ieškovė iš esmės pakartoja argumentus, kuriuos nurodė byloje, kurioje buvo priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05) ir kurie atitinkamai išdėstyti minėto sprendimo 185, 186 ir 263 punktuose.

76 Dėl atitinkamo atlygio dydžio iš esmės ji teigia, kad ginčijamas indėlis kelia didesnę riziką nei rinkoje išleisti neskelbiami indėliai ir kad dėl šios priežasties privatus investuotojas už tokį indėlį būtų reikalavęs didesnio atlygio nei tas, kurio rinkoje reikalaujama už neskelbiamus indėlius. Ji remiasi ginčijamo indėlio dydžiu, tuo, kad Hesenas negali atšaukti savo investicijos, ir tuo, kad bankroto atveju atsiranda rizika patirti nuostolių. Be to, ji mano, kad tai, jog už ginčijamą indėlį sutartas atlygis yra fiksuotas, neturi reikšmės apibrėžiant rinkos sąlygas atitinkantį atlygį ir kad Komisija negalėjo remtis 2005 m. *Helaba* išleistu neskelbiamu indėliu, nes šis negali būti lyginamas su ginčijamu indėliu.

77 Komisija, palaikoma Heseno ir *Helaba*, nesutinka su šiais argumentais.

Bendrojo Teismo vertinimas

78 Argumentus, susijusius su atsižvelgimu į verslo mokestį ir refinansavimo išlaidų atskaita, reikia atmesti dėl tų pačių motyvų, kurie išdėstyti 14 punkte minėto šiandienos Sprendimo *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* 188–192 ir 269–291 punktuose.

79 Kalbant apie argumentus, kuriais siekiama įrodyti, kad ginčijamas indėlis reiškia didesnę riziką nei neskelbiamų indėlių, kuriuos Komisija naudoja lygindama, rizika, reikia paeiliui išnagrinėti argumentus, susijusius su investicijos dydžiu, tuo, kad Hesenas negali atšaukti savo investicijos, tuo, kad bankroto atveju atsiranda rizika patirti nuostolių, tuo, kad už ginčijamą indėlį sutartas atlygis yra fiksuotas, bei su Komisijos atliktu palyginimu su 2005 m. gegužės mėnesį *Helaba* įvykdytos emisijos reikšme rinkos sąlygas atitinkančio atlygio apskaičiavimui, taigi – įvertinimui, ar egzistavo pagalba.

— Dėl investicijos dydžio

80 Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad Komisija tinkamai neatsižvelgė į investicijos dydžio reikšmę ginčijamo indėlio kvalifikavimui bei Heseno ir *Helaba* sutarto atlygio palyginimui su rinkoje išleistų neskelbiamų indėlių garantiniu atlygiu.

81 Visų pirma, kalbant apie investicijos dydžio reikšmę ginčijamo indėlio pripažinimui neskelbiamu indėliu, tam, kad būtų atliktas palyginimas rinkoje, ieškovė teigia, jog tai, kad jį pasirašė vienintelis investuotojas, kad Hesenui priklauso 44 % *Helaba* pagrindinių nuosavų lėšų ir kad Hesenas 83 % investicijų koncentruoja vieninteliame banke,

ginčijamą indėlį daro panašų į įstatinį kapitalą, nes Heseno rizika yra didesnė nei ta, kurią prisiima rinkoje išleistus neskelbiamus indėlius pasirašę investuotojai.

82 Pirmiausia dėl aplinkybės, kad visą ginčijamą indėlį pasirašė vienintelis investuotojas, ieškovė, remdamasi 13 punkte minėtu Sprendimu *WestLB* (255 punktas), teigia, kad investuotojas, kuris vienintelis pasirašo visą investiciją, negali atsižvelgti į kitų rinkoje veikiančių subjektų veiksmus ir dėl šios priežasties prisiima didesnę riziką.

83 Tačiau reikia pažymėti, kad 13 punkte minėto Sprendimo *WestLB* 255 punkte Pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas atitinkamą atlygį už investiciją, o ne investicijos kvalifikavimą, tiesiog laikėsi nuomonės, kad apdairus privatus investuotojas, t. y. pageidaujantis maksimizuoti pelną ir neprisiimti per didelės rizikos, palyginti su kitais rinkoje veikiančiais subjektais, iš esmės reikalautų minimalaus pelningumo, atitinkančio tam tikro sektoriaus vidutinį pelningumą.

84 Konstatuotina, kad ši Pirmosios instancijos teismo nuoroda į kitų investuotojų veiksmus nepatvirtina ieškovės argumento, nes ji nėra susijusi su tuo, ar investicijos riziką padidina tai, kad visą emisiją pasirašo vienintelis investuotojas.

85 Tada dėl aplinkybės, kad Heseno pasirašyti neskelbiami indėliai sudaro 44 % *Helaba* pagrindinių nuosavų lėšų ir 83 % Heseno investicijų, reikia pažymėti, jog nėra akivaizdžiai klaidinga manyti, kaip numanomai manė Komisija, kad šios dvi aplinkybės neturi reikšmės nustatant, ar ginčijamo indėlio rizikos pobūdis yra artimesnis įstatinio kapitalo, ar rinkoje egzistuojančių neskelbiamų indėlių rizikos pobūdžiui, ir todėl jos neturi reikšmės nustatant, ar atlygio atitikties rinkos sąlygoms klausimą reikia nagrinėti remiantis atlygiu už neskelbiamus indėlius ar įstatinį kapitalą. Šiuo atžvilgiu reikia pateikti nuorodą į 14 punkte minėto šiandienos Sprendimo *Bundesverband*

deutscher Banken prieš Komisiją (T-163/05) 140 ir 141 punktus, kuriuose Bendrasis Teismas atmetė panašius ieškovės argumentus.

86 Be to, reikia atmesti ieškovės argumentą, kad neatsižvelgdama į Hesenui priklausančią *Helaba* pagrindinių nuosavų lėšų dalį tam, kad kvalifikuotų ginčijamą indėlį, Komisija prieštarauja savo 2004 m. spalio 20 d. Sprendimui 2006/737/EB dėl Vokietijos pagalbos bankui *Westdeutsche Landesbank – Girozentrale*, dabartiniam *WestLB* (OL L 2006, 307, p. 22), kuriame laikėsi nuomonės, jog didelė investicija yra panašumo į įstatinį kapitalą ypatybė.

87 Konstatuotina, kad Sprendime 2006/737 požymiu, jog sandoris buvo panašus į indėlį į įstatinį kapitalą, buvo laikomas ne Šiaurės Reino-Vestfalijos, kuri vienintelė pasirašė investiciją, įgytų pagrindinių nuosavų lėšų kiekis, bet visa sandorio vertė, nes, priešingai nei šioje byloje, tokį didelį pagrindinių nuosavų lėšų kiekį tuo metu bankas galėjo gauti tik kaip įstatinį kapitalą, neatsižvelgiant ar investavo vienas, ar keli investuotojai (žr. Sprendimo 2006/737 204 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis).

88 Antra, dėl investicijos dydžio reikšmės nustatant rinkos sąlygas atitinkantį atlygį ieškovė ginčija keturis argumentus, kuriais Komisija grindžia savo nuomonę, jog nereikėjo taikyti priemokos tam, kad būtų atsižvelgta į didelius Heseno įsipareigojimus *Helaba*.

89 Taigi, pirma, iškovė nesutinka su tuo, kad riziką, atsirandančią dėl Heseno investicijų koncentracijos *Helaba*, kompensuoja tai, jog atlygis Hesenui nebuvo sumažintas, nepaisant to, kad rinkoje visą emisiją suteikiant vieninteliam investuotojui atlygis

būtų sumažintas. Šiuo klausimu ji teigia, kad nuoroda į galimą atlygio sumažinimą rinkoje šioje byloje neturi reikšmės, nes ginčijamas indėlis nebuvo pasiūlytas dideliam dėl jo konkuruojančių investuotojų kiekiui.

90 Pažymėtina, kad ta aplinkybė, jog dėl indėlio nebuvo deramasi rinkoje, nereiškia, kad akivaizdžiai klaidinga manyti, jog galima atsižvelgti į atlygio sumažinimą, kuris gali kompensuoti jo padidėjimą dėl didelės Heseno rizikos, susijusios su *Helaba*. Ieškovė netvirtina, kad *Helaba* negalėtų rinkoje gauti, prireikus iš kelių investuotojų, indėlio, kuris, jos manymu, pasižymėtų tokiomis pačiomis ypatybėmis kaip ginčijamas indėlis (dydis, neribota trukmė, garantinis atlygis). Šiomis aplinkybėmis *Helaba* galėjo paskatinti Heseną atsisakyti galimos priemokos prie atlygio, siekiant atsižvelgti į didelę jo riziką *Helaba* atžvilgiu, nes ši būtų galėjusi atmesti Heseno pasiūlymą ir lėšas rinkoje gauti mažesne kaina.

91 Antra, dėl Komisijos teiginio, kad Hesenas turi didelę įtaką nustatant *Helaba* strateginės rizikos pobūdį, ieškovė teigia, kad konfidenciali ginčijamo sprendimo versija jai neleidžia susipažinti su motyvais, dėl kurių Komisija priėjo prie šios išvados, ir kad bet kuriuo atveju šioje versijoje nepaaiškinama, kodėl dėl šios aplinkybės Hesenas turėtų atsisakyti atitinkamo atlygio už ginčijamą indėlį.

92 Reikia pažymėti, kad nors ieškovė ginčija ginčijamo sprendimo motyvavimo pakankamumą, šie argumentai yra pateikti ieškinio dalyje „Klaidingi Komisijos argumentai“ prie pagrindo, susijusio su EB 87 straipsnio pažeidimu, o ne dalyje, kurioje nagrinėjamas su motyvavimo stoka susijęs pagrindas.

93 Bet kuriuo atveju, kiek tai susiję su tuo, kad ginčijamo sprendimo nekonfidencialioje versijoje nėra nurodyta, kodėl Komisija priėjo prie išvados, kad Hesenas turi didelę

įtaką nustatant *Helaba* strateginės rizikos pobūdį, reikia pateikti nuorodą į šio sprendimo 69 punktą, kuriame Bendrasis Teismas šį argumentą jau atmetė.

94 Dėl didelės Heseno įtakos nustatant *Helaba* strateginės rizikos pobūdį sąsajos su atlygio dydžiu reikia pažymėti, kad iš ginčijamo sprendimo 71–74 konstatuojamųjų dalių matyti, jog Komisija manė, kad ši įtaka kartu su kitomis trimis jos išnagrinėtomis aplinkybėmis mažina riziką, kurią Hesenas prisiima dėl to, kad jai priklauso didelė *Helaba* pagrindinių nuosavų lėšų dalis ir ji jame yra sukoncentravusi 83 % investicijų, ir kad dėl šios priežasties Hesenas neatsisakė didesnio atlygio už ginčijamą indėlį, bet sutiko su adekvačiu atlygiu, kurį nustatant atsižvelgta į visas sandorio aplinkybes. Vis dėlto reikia pažymėti, kad ieškovė nepateikia konkrečių argumentų, kuriais siektų įrodyti, jog akivaizdžiai klaidinga manyti, kad didelė Heseno įtaka nustatant *Helaba* rizikos pobūdį gali kompensuoti riziką, kurią Hesenas prisiima dėl to, kad jam priklauso didelė *Helaba* pagrindinių nuosavų lėšų dalis ir kad 83 % jos investicijų yra sukoncentruotos *Helaba*.

95 Trečia, ieškovė ginčija Komisijos nuorodos į 500 milijonų eurų emisiją, kurią pasirašė vienintelis investuotojas, reikšmę. Šiuo atžvilgiu ji kritikuoja Komisiją, kad ši neidentifikavo šio sandorio ir nepatikslino jo detalių, bei teigia, kad šiomis aplinkybėmis neįmanoma padaryti išvados, jog nėra nieko neįprasta, kad Hesenas pasirašė visą ginčijamą indėlį.

96 Reikia konstatuoti, kaip teigia ieškovė, kad vien to, jog investuotojas pasirašė 500 milijonų eurų emisiją, nepakanka įrodyti, kad dėl ginčijamo indėlio rizikos pobūdžio turi būti nustatytas didesnis atlygis nei rinkoje išleistų neskelbiamų indėlių garantinis atlygis. Kadangi Komisija nenagrinėja už šį indėlį sutarto garantinio atlygio, šiuo pavyzdžiu negalima pagrįsti išvados, kad dėl Heseno investicijų koncentracijos *Helaba* atlygis neturi būti padidintas.

97 Ketvirta, ieškovė nesutinka su tuo, kad aplinkybė, jog Hesenas, be *Helaba*, turi kitų įmonių kapitalo, kurio bendra vertė 361,5 milijono eurų, mažina didelę koncentracijos riziką, kurią Hesenas prisiima *Helaba* atžvilgiu.

98 Konstatuotina, kad vien to, jog Hesenas koncentruoja *Helaba* ne visas, o tik 87 % savo investicijų, nepakanka pagrįsti Komisijos išvadai, jog dideli Heseno įsipareigojimai *Helaba* nepateisina sutarto atlygio už ginčijamą indėlį priemokos.

99 Tačiau, atsižvelgiant į šio sprendimo 88–94 punktus, aplinkybė, kad šie ginčijamame sprendime Komisijos minimi aspektai neleidžia padaryti išvados, jog dėl Heseno rizikos koncentracijos *Helaba* nebuvo būtina padidinti atlygio, negali lemti ginčijamo sprendimo panaikinimo (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SELEX Sistemi Integrati prieš Komisiją*, T-155/04, Rink. p. II-4797, 47 punktą).

100 Be to, reikia pažymėti, kad Heseno investicijos į *Helaba* dydį iš dalies lemia jo sprendimas neskaidyti specialiojo fondo, nagrinėjamo byloje, kurioje buvo priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05), ir kad ši Heseno rizikos koncentracija nėra susijusi su konkrečiu *Helaba* interesu, kuris priverstų ją atlyginti Hesenui už prisiimtą papildomą riziką (žr. minėto sprendimo 229 ir 230 punktus).

101 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pripažinti, kad ieškovė argumentais dėl Heseno investicijos į *Helaba* dydžio neįrodo, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą manydama, kad atlygis už ginčijamą indėlį neturėjo būti didesnis už rinkoje išleistų neskelbiamų indėlių garantinį atlygį.

— Dėl negalėjimo atšaukti investicijos

102 Ieškovė teigia, kad aplinkybė, jog Hesenas negali atšaukti investicijos, yra esminis skirtumas, palyginti su rinkoje išleistais neskelbiamais indėliais, ir kritikuoja Komisiją dėl to, kad ši į ją neatsižvelgė nustatydama rinkos sąlygas atitinkantį atlygį. Šiuo klausimu ieškovė pakartoja argumentus, kuriais rėmėsi byloje, kur buvo priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05), ir kurie išdėstyti minėto sprendimo 151 ir 233 punktuose. Todėl šiuos argumentus reikia atmesti dėl minėto sprendimo 152–154 ir 234–237 punktuose išdėstytų motyvų.

— Dėl rizikos patirti nuostolių bankroto atveju

103 Ieškovė teigia, kad rizika patirti nuostolių bankroto atveju yra esminis skirtumas, palyginti su rinkoje išleistais neskelbiamais indėliais, ir kritikuoja Komisiją dėl to, kad ši į šią aplinkybę neatsižvelgė nustatydama rinkos sąlygas atitinkantį atlygį. Šiuo klausimu, pirma, ji pakartoja argumentus dėl Sprendimo 2006/742, kurie išdėstyti 14 punkte minėto šiandienos Sprendimo *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05) 108 punkte, ir, antra, kadangi dėl konfidencialaus sutarties projekto pobūdžio jis jai nebuvo perduotas prieš pareiškiant ieškinį, ji teigia, kad šalys tikriausiai buvo numačiusios, jog ginčijamas indėlis yra žemesnės kategorijos nei įstatinis kapitalas, o taip, jos manymu, buvo indėlio, nagrinėjamo byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas, atveju.

104 Kalbant apie sutarties projekto turinį pakanka pažymėti, kad jo 4 straipsnyje numatyta, jog „pradėjus bankroto procedūrą, susijusią su *Helaba* turtu, arba jį likvidavus, ginčijamas indėlis grąžinamas tik atsiskaičius su visais *Helaba* kreditoriais, įskaitant turinčius teisę gauti pelno dalį ir kito garantinio kapitalo kreditorius Kreditų įstatymo 10 straipsnio 5a dalies prasme, tačiau prieš atsiskaitant su įstatinio kapitalo savininkais“.

105 Taigi iš sutarties projekto matyti, kad ginčijamas indėlis yra aukštesnės kategorijos nei įstatinis kapitalas ir kad, kaip teigia Komisija ginčijamo sprendimo 26 konstatuojamojoje dalyje, šiuo atžvilgiu jis yra panašus į rinkoje išleistus neskelbiamus indėlius, todėl Heseno ir *Helaba* sutartas atlygis turi būti lyginamas su atlygiu, nustatytu už rinkoje išleistus neskelbiamus indėlius, o ne su atlygiu, susijusiu su investicijomis į įstatinį kapitalą. Reikia pažymėti, kad po to, kai Bendrajam Teismui paprašius Komisijos ieškovė gavo sutarties projekto kopiją, ji šiuo klausimu pastabų nepareiškė.

106 Kitus ieškovės argumentus reikia atmesti dėl 14 punkte minėto šiandienos Sprendimo *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05) 109 punkte išdėstytų motyvų.

— Dėl aplinkybės, kad atlygis yra fiksuotas, reikšmės

107 Pirma, ieškovė teigia, kad iš ginčijamo sprendimo 26 ir 29 konstatuojamųjų dalių matyti, jog, Komisijos nuomone, tai, kad atlygis už ginčijamą indėlį yra fiksuotas ir iš esmės nepriklauso nuo metinio rezultato, kai dividendų dydis priklauso nuo *Helaba* pasiekto ataskaitinio pelno, suteikia pranašumą, palyginti su investicijomis į įstatinį kapitalą. Ji tvirtina, kad atlygio už ginčijamą indėlį sąranga ekonominiu požiūriu turi tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių, palyginti su atlygiu už įstatinį kapitalą.

108 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad nors tiesa, jog ginčijamo sprendimo 29 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymi, kad neskelbiamas indėlis suteikia tam tikrų pranašumų Hesenui, palyginti su specialaus turto, kaip įstatinio kapitalo, pervedimu, vis dėlto savo vertinimo, susijusio su ginčijamo indėlio kvalifikavimu, ji negrindžia šiuo teiginiu. Minėtas kvalifikavimas, kiek jis susijęs su atlygiu, yra pagrįstas ginčijamo sprendimo 26 konstatuojamojoje dalyje esančiu teiginiu, kad Hesenas, kaip ir neskelbiamo indėlio investuotojas kapitalo rinkoje, gauna visą atlygį, kai investuotojas į įstatinį kapitalą turi teisę gauti pelnui proporcingus dividendus. Taigi Komisija

neteigia, kad fiksuotas atlygis yra naudingesnis nei teisė į dividendus. Ji tik mano, kad toks fiksuotas atlygis, kaip antai numatytas už ginčijamą indėlį, yra labiau būdingas neskelbiamiems indėliams nei įstatiniam kapitalui ir kad dėl šios priežasties toks atlygis, dėl kurio susitarė ginčijamo indėlio šalys, jį daro panašų į rinkoje išleistus neskelbiamus indėlius.

109 Šiomis aplinkybėmis nėra reikalo nagrinėti, ar pagrįsti ieškovės argumentai dėl ginčijamo sprendimo 29 konstatuojamojoje dalyje esančio Komisijos teiginio, kad neskelbiamas indėlis suteikia tam tikrų pranašumų Hesenui, palyginti su specialaus turto, kaip įstatinio kapitalo, pervedimu.

110 Antra, ieškovė teigia, kad, priešingai nei mano Komisija, fiksuotas atlygis nėra būdingas neskelbiamiems indėliams, o kintamas atlygis nėra būdingas įstatiniam kapitalui. Šiuo klausimu ji pateikia nuorodą į argumentus, kuriuos išdėstė byloje, kurioje buvo priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05). Tačiau šie argumentai buvo atmesti minėto sprendimo 113–122 punktuose.

111 Trečia, ieškovė teigia, kad tai, jog Heseno teisė į atlygį priklauso nuo *Helaba* metinio perviršio buvimo, yra skirtumas Heseno nenaudai, palyginti su rinkoje išleistų neskelbiamų indėlių sąranga, nes teisė į atlygį už juos iš principo priklauso nuo emitento ataskaitinio pelno ir tik tam tikromis aplinkybėmis nuo metinio perviršio, ir todėl mažiau tikėtina, kad emitentas sustabdys atlygio mokėjimą.

112 Reikia pažymėti, kad ekspertizės ataskaitose, į kurias Komisija pateikia nuorodą ginčijamo sprendimo 59 ir 60 konstatuojamosiose dalyse, teigiama, kad, priešingai nei tvirtina ieškovė, nėra akivaizdu, jog atlygio už ginčijamą indėlį mokėjimo sąlygos yra mažiau palankios Hesenui nei įprastos rinkos sąlygos. Taigi, nors investicijų bankas A

manė, kad šios sąlygos yra mažiau palankios, investicijų bankas B ir auditorių bendrovė laikėsi nuomonės, jog atlygio už ginčijamą indėlį mokėjimo sąlygos Hesenui yra palankesnės nei įprastos sąlygos.

113 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 66 konstatuojamojoje dalyje teigė, jog, kaip tvirtina ieškovė, galima pateisinti atlygio priemoką dėl labiau apribotų mokėjimo sąlygų. Vis dėlto ji taip pat laikėsi nuomonės, ieškovei nepateikus argumentų, kurie įrodytų priešingai, kad ta aplinkybė, jog nebuvo atsižvelgta į priemoką dėl labiau apribotų mokėjimo sąlygų, neturėjo įtakos jos vertinimui, nes garantinis atlygis, kurį lemia Heseno ir *Helaba* sutarta ginčijamam indėliui taikoma palūkanų norma, prie jo pridėjus verslo mokestį, t. y. 1,925 %, vis dar buvo didesnis nei rinkoje taikomas garantinis atlygis, kurį lemia investicijų banko A pasiūlyta priemoka prie ekspertizės ataskaitose nustatytų ribų.

114 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad ieškovės argumentai neįrodo, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai manė, kad su atlygiu susijusios sutarties projekto nuostatos ginčijamą indėlį daro panašų į rinkoje išleistus neskelbiamus indėlius ir kad egzistuojantys skirtumai nekliudo daryti išvados, jog šalių sutarto atlygio dydis atitinka rinkoje taikomo garantinio atlygio dydį.

— Dėl 2005 m. gegužės mėnesio indėlio reikšmės

115 Ieškovė teigia, kad Komisija negalėjo remtis neskelbiamu indėliu, kurį *Helaba* išleido 2005 m. gegužės mėnesį (žr. šio sprendimo 19 punktą), nes jis negali būti lyginamas su ginčijamu indėliu. Ji teigia, kad šie du indėliai visų pirma skiriasi tuo, kad 2005 m. gegužės mėnesio indėlį pasirašė daug investuotojų, jis buvo kotiruojamas vertybinių popierių biržoje ir turėjo būti grąžinta nominali jo vertė su palūkanomis,

nenumatant jo sumažinimo tuo atveju, jei *Helaba* patirtų nuostolių. Be to, ji prašo Bendrojo Teismo nurodyti Komisijai atsakyti, ar buvo susitarta dėl ginčijamo indėlio priskyrimo kategorijai, ypač 2005 m. gegužės mėnesio neskelbiamo indėlio atžvilgiu.

116 Konstatuotina, kad Komisija 2005 m. gegužės mėnesio sandorį ginčijamame sprendime paminėjo tik šiaip sau, po to, kai priėjo prie išvados, jog Heseno ir *Helaba* sutartas atlygis už ginčijamą indėlį atitiko rinkos sąlygas. Šiomis aplinkybėmis, kadangi ieškovės argumentai, susiję su vertinimais, kuriais Komisija grindė šią išvadą, buvo atmesti, tai, kad palyginimas su 2005 m. gegužės mėnesį *Helaba* išleistu indėliu gali neturėti reikšmės, negali lemti ginčijamo sprendimo panaikinimo.

117 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad net tuomet, jeigu ieškovės nurodyti skirtumai būtų reikšmingi ir tikri – *Helaba* su tuo nesutinka, kiek tai susiję su atlyginimo dydžiu indėlio atšaukimo atveju, o ieškovė į tai neatsakė – iš 2005 m. gegužės mėnesio indėlio matyti, kaip ginčijamame sprendime pažymi Komisija, kad *Helaba* rinkoje galėjo išleisti neskelbiamus indėlius, kurie, kiek tai susiję su jos interesus atitinkančiomis aplinkybėmis, pvz., pripažinimas pagrindinėmis nuosavomis lėšomis ir garantinio atlygio dydis, už kurias ji buvo pasirengusi investuotojams atlyginti, pasižymėtų tokiomis pačiomis ypatybėmis kaip ginčijamas indėlis. Darytina išvada, kad atsižvelgiant į *Helaba* ekonominę padėtį, ji neprivalėjo sutikti su ginčijamu indėliu ir todėl galėjo atsisakyti atlyginti Hesenui už indėlio ypatybes, kurios, nors ir padidino Heseno riziką, nesuteikė *Helaba* jokios papildomos naudos, palyginti su rinkoje išleistu indėliu.

118 Reikia pažymėti, kad Heseno prisiimtos investicijų rizikos laipsnis turi reikšmės, siekiant jas pripažinti valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme, tik jeigu *Helaba* gavo naudos, kurios ji nebūtų galėjusi gauti rinkoje.

119 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti antrąjį ieškovės pagrindą.

Dėl pagrindo, susijusio su ieškovės procesinių teisių pažeidimu

Šalių argumentai

120 Ieškovė teigia, kad Komisija turėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą, numatytą EB 88 straipsnio 2 dalyje, nes remdamasi turima informacija ji negalėjo įsitikinti, jog ginčijamas indėlis yra suderinamas su EB sutartimi ir kad ji padarė priešingą išvadą tik todėl, jog klaidingai taikė privataus investuotojo kriterijų manydama, kad atlygis už ginčijamą indėlį yra tinkamas ir kad bendrąsias refinansavimo išlaidas, atsirandančias dėl ginčijamo indėlio likvidumo trūkumo, reikia atskaityti iš atlygio.

121 Konkrečiai kalbant, ji mano, kad Komisija turėjo išsamiau išnagrinėti, ar iš atlygio, kurio būtų reikalavęs privatus investuotojas, reikia atskaityti refinansavimo išlaidas, kurių *Helaba* patiria dėl likvidumo trūkumo, ir esminius ginčijamo indėlio skirtumus nuo „rinkos sąlygas atitinkančių“ neskelbiamų indėlių. Tarp šių skirtumų ji mini tai, kad Hesenas neturi jokios galimybės atsiimti ar atšaukti investicijos, ir tai, kad Hesenas prisiima labai didelę riziką, pirma, dėl ginčijamo indėlio dydžio ir, antra, dėl su minėtu indėliu ir indėliu, kuris nagrinėjamas byloje, kurioje priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05), susijusios „rizikos prisiėmimo“. Ji mano, kad Komisija taip pat turėjo nustatyti, ar privatus investuotojas, kurio indėliai sudaro daugiau kaip 40 % bendrovės nuosavų lėšų, kaip yra šiuo atveju, būtų reikalavęs didesnio atlygio.

122 Ieškovė nesutinka su Komisijos teiginiu, kad visos šios problemos buvo išspręstos Sprendime 2006/742. Šiuo atžvilgiu ji teigia, kad ieškinyje dėl šio sprendimo ji detaliai aptarė daug nagrinėjamam indėliui būdingų ypatybių atsižvelgdama į kitus „rinkos sąlygas atitinkančius“ neskelbiamus indėlius ir nurodė motyvus, dėl kurių finansavimo išlaidos negali būti atskaitytos. Ji tvirtina, kad kai kurie iš šių argumentų Komisijai buvo nauji ir todėl nagrinėdama ginčijamą indėlį Komisija susidūrė su naujais klausimais.

123 Be to, ji teigia, kad aplinkybę, jog Komisija susidūrė su rimtais sunkumais, parodo pirminio patikrinimo trukmė, t. y. penkiolika mėnesių, kuri smarkiai viršija dviejų mėnesių terminą, Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 5 dalyje numatytą pirminiam patikrinimui atlikti. Rimtų sunkumų buvimą taip pat patvirtina tai, kad Komisija Vokietijos Federacinei Respublikai pateikė iš viso keturis informacijos prašymus, ir tai, kad ši paprašė pratęsti atsakymui nustatytą terminą.

124 Komisija, palaikoma *Helaba*, nesutinka su šiais argumentais. Hesenas šiuo klausimu argumentų nepateikė.

Bendrojo Teismo vertinimas

125 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką EB 88 straipsnio 2 dalies procedūra, kuri valstybėms narėms ir susijusiems asmenims suteikia garantiją, kad jie bus išklausyti ir kuri leidžia Komisijai prieš priimant sprendimą visapusiškai susipažinti su visais bylos duomenimis, yra privaloma, kai Komisija susiduria su rimtais sunkumais vertindama, ar valstybės priemonė yra suderinama su bendrąja rinka (1984 m. kovo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, 84/82, Rink. p. 1451, 13 punktas). Todėl Komisija, priimdama valstybės priemonei palankų sprendimą, EB 88 straipsnio 3 dalies pirminiu etapu gali apsiriboti tik tuo atveju, jei po pirminio nagrinėjimo yra įsitikinusi, kad ši priemonė nėra pagalba EB 87 straipsnio

1 dalies prasme arba, jei tai būtų laikoma pagalba, kad ji yra suderinama su bendrąja rinka (2008 m. vasario 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BUPA ir kt. prieš Komisiją*, T-289/03, Rink. p. II-81, 329 punktas)

126 Nors Komisijos galios priimant sprendimą pradėti šią procedūrą yra suvaržytos, remdamasi EB 88 straipsnio 3 dalies tikslais ir jai tenkančia gero administravimo pareiga, Komisija gali pradėti dialogą su pranešimą pateikusia valstybe ar trečiaisiais asmenimis tam, kad per pirminę procedūrą įveiktų bet kokius iškilusius sunkumus (2001 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Prayon-Rupel prieš Komisiją*, T-73/98, Rink. p. II-867, 45 punktas ir 2005 m. lapkričio 21 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Tramarin prieš Komisiją*, T-426/04, Rink. p. II-4765, 29 punktas).

127 Vis dėlto taip pat reikia priminti, kad pagal teismų praktiką rimtų sunkumų sąvoka yra objektyvaus pobūdžio. Tokių sunkumų egzistavimas turi būti nustatytas tiek iš ginčijamo akto priėmimo aplinkybių, tiek iš jo turinio, objektyviai susiejant sprendimo motyvus su įrodymais, kuriuos turi Komisija priimdama sprendimą dėl ginčijamos pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka (126 punkte minėto Sprendimo *Prayon-Rupel prieš Komisiją* 47 punktas; šiuo klausimu žr. 1995 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *SIDE prieš Komisiją*, T-49/93, Rink. p. II-2501, 60 punktą). Ieškovė turi įrodyti, jog egzistuoja rimtų sunkumų, o tai ji gali padaryti ir nurodydama nuoseklius to požymius, susijusius, pirma, su pirminio patikrinimo procedūros aplinkybėmis ir trukme bei, antra, ginčijamo sprendimo turiniu.

128 Šioje byloje savo teiginiui, kad Komisija negalėjo įveikti visų sunkumų, susijusių su ginčijamo indėlio vertinimu, pagrįsti ieškovė iš esmės nurodo, jog Komisija priėjo prie išvados, kad ginčijamas indėlis atitinka rinkos sąlygas tik todėl, jog ji klaidingai taikė privataus investuotojo kriterijų, ir šiuo atžvilgiu pateikia nuorodą į savo argumentus dėl EB 87 straipsnio pažeidimo.

129 Tačiau to, ar Komisija klaidingai taikė privataus investuotojo kriterijų, negalima painioti su tuo, ar egzistuoja rimti sunkumai, dėl kurių reikėtų pradėti formalią tyrimo procedūrą. Nagrinėjant, ar egzistuoja rimti sunkumai, siekiama ne išsiaiškinti, ar Komisija teisingai taikė EB 87 straipsnį, bet nustatyti, ar priimdama ginčijamą sprendimą ji turėjo pakankamai išsamios informacijos, kad galėtų įvertinti ginčijamos priemonės suderinamumą su bendrąja rinka.

130 Ta aplinkybė, jog, ieškovės nuomone, Komisija klaidingai vertino ginčijamą indėlį ir neatsakė į tam tikrus priekaištus, kuriuos ieškovė jai pateikė byloje T-163/05, nerodo, kad Komisija negalėjo priimti sprendimo dėl nagrinėjamos priemonės remdamasi turima informacija ar kad dėl šios priežasties, siekdama užbaigti nagrinėjimą, ji turėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą. Visų pirma reikia pažymėti, kad bet koks argumentas, kurį suinteresuota šalis pateikia atskiroje procedūroje, susijusioje su panašiomis aplinkybėmis, nebūtinai gali sukelti rimtų sunkumų, dėl kurių reikia pradėti formalią procedūrą.

131 Be to, kalbant apie ieškovės argumentą, kad Komisija turėjo išsamiau išnagrinėti ginčijamo indėlio ir rinkoje išleistų neskelbiamų indėlių esminius skirtumus, bei to, kad jis nėra likvidus, pasekmes, reikia priminti, kad Komisija buvo pradėjusi formalią tyrimo procedūrą dėl indėlio, nagrinėjamo byloje, kurioje buvo priimtas 14 punkte minėtas šiandienos Sprendimas *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją* (T-163/05), ir dėl kitų sandorių, susijusių su *Landesbanken* (regioniniai bankai), ir kad minėtais atvejais buvo diskutuojama, be kita ko, apie tokias ieškovės paminėtas ginčijamo indėlio ypatybes, kaip antai pervestų lėšų kiekis, dalies, kurią jos sudaro *Helaba* pagrindinėse nuosavose lėšose, dydis, indėlio pastovumas, negalėjimas atšaukti investicijos ir atsižvelgimas į su nagrinėjamais sandoriais susijusias didesnes išlaidas dėl to, kad pervestas turtas nėra likvidus, palyginti su rinkoje vykdomais sandoriais. Visų pirma reikia pažymėti, kad, priešingai nei teigia ieškovė, argumentas, susijęs su sumažinta pervedimo verte, kad būtų kompensuotas likvidumo nebuvimas, jau buvo

pateiktas per nagrinėjimą prieš priimant Sprendimą 2006/742. Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti ne tik tai, kad Komisija priimdama ginčijamą sprendimą turėjo informaciją, leidžiančią įvertinti kiekvienos ieškovės paminėtos ginčijamo indėlio ypatybės reikšmę, bet ir tai, kad ieškovė, kaip ir bet kuris kitas suinteresuotas asmuo, turėjo galimybę pateikti Komisijai visą informaciją, kuri, jos manymu, šiuo atžvilgiu buvo reikalinga.

132 Kalbant apie ieškovės argumentus, susijusius su pirminio patikrinimo trukme ir tuo, kad prieš priimdama sprendimą Komisija Vokietijos Federacinei Respublikai nusiuntė keletą prašymų pateikti informaciją, reikia pripažinti, kad ginčijamo indėlio nagrinėjimo trukmė viršijo terminą, numatytą pirminiam priemonės, apie kurią pranešta, patikrinimui – net ir atsižvelgiant į suprantamą Komisijos norą sulaukti, kol pasibaigs formalios tyrimo procedūros, pradėtos ankstesnių sandorių atžvilgiu *Landesbanken* naudai – ir kad Komisija Vokietijos Federacinei Respublikai nusiuntė tris prašymus pateikti informaciją, kurių vieną reikėjo pakartoti. Iš teismų praktikos aiškiai matyti, kad pirminio patikrinimo trukmė, kuri labai viršija tą, per kurią jis paprastai atliekamas, ir per šį procedūros etapą vykusių diskusijų tarp Komisijos ir susijusios valstybės narės turinys gali reikšti, kad egzistuoja rimti vertinimo sunkumai (šiuo klausimu žr. 125 punkte minėto Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* 14, 15 ir 17 punktus ir 2000 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SIC prieš Komisiją*, T-46/97, Rink. p. II-2125, 89 ir 102 punktus). Vis dėlto reikia konstatuoti, kad atsižvelgiant į ieškovės argumentus ir į šios bylos aplinkybes, išnagrinėtas šio sprendimo 129–131 punktuose, laikotarpio, per kurį buvo priimtas ginčijamas sprendimas, ir to, kad buvo nusiųsti keli prašymai pateikti informaciją šioje byloje, nepakanka įrodyti, jog Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, nepaisydama rimtų sunkumų egzistavimo.

133 Todėl reikia atmesti šį pagrindą.

134 Kadangi visi ieškovės nurodyti pagrindai buvo atmesti kaip nepagrįsti, ieškinį reikia atmesti.

Dėl prašymų taikyti proceso organizavimo priemones

135 Ieškovė ieškinyje Bendrojo Teismo prašo įpareigoti Komisiją pateikti šiuos dokumentus:

— ginčijamame sprendimo 46 konstatuojamojoje dalyje minėtas ekspertizės ataskaitas ir auditorių bendrovės ataskaitą,

— ginčijamo sprendimo 16 konstatuojamojoje dalyje minėtą su ginčijamu indėliu susijusios sutarties projektą,

— ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamojoje dalyje minėtą ginčijamo indėlio vertės apskaičiavimą ir auditorių bendrovės sertifikatus.

136 Be to, ieškovė Bendrojo Teismo prašo įpareigoti Komisiją, pirma, atskleisti ginčijamo sprendimo 74 konstatuojamojoje dalyje minėtos emisijos, kuria investuotojas už 500 milijonų eurų įgijo visas Vokietijos banko pagrindines nuosavas lėšas, aplinkybes ir, antra, informuoti ieškovę apie tai, ar egzistuoja susitarimai dėl ginčijamo indėlio priskyrimo kategorijai, ypač 2005 m. gegužės mėnesio indėlio atžvilgiu.

137 Dublike ieškovė Bendrojo Teismo prašo nurodyti Komisijai pateikti konfidencialią ginčijamo sprendimo versiją ir *Helaba* savininkų garantinį susitarimą.

138 Bendrajam Teismui paprašius, Komisija pateikė ekspertizės ataskaitas, auditorių bendrovės ataskaitą, sutarties projektą ir konfidencialią ginčijamo sprendimo versiją (žr. šio sprendimo 24 punktą). Dėl likusių prašymų iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Bendrasis Teismas galėjo priimti sprendimą dėl šio ieškinio remdamasis šalių pateiktais dokumentais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

139 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas pagal Komisijos, Heseno ir *Helaba* reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. ***Le Bundesverband deutscher Banken eV*** **padengia savo bei Europos Komisijos, Heseno ir** ***Landesbank Hessen-Thüringen Girozentrale*** **bylinėjimosi išlaidas.**

Czúcz Vadapalas Labucka

Paskelbta 2010 m. kovo 3 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės ..... II - 542

A — Ginčijamas indėlis ..... II - 542

B — Administracinė procedūra ir ginčijamas sprendimas ..... II - 544

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 548

Dėl teisės ..... II - 550

1. Dėl priimtinumo ..... II - 550

2. Dėl esmės ..... II - 551

Dėl pagrindo, susijusio su motyvavimo stoka ..... II - 551

Dėl ginčijamo indėlio kvalifikavimo ..... II - 552

— Šalių argumentai ..... II - 552

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 554

Dėl atsižvelgimo į verslo mokestį ..... II - 558

— Šalių argumentai ..... II - 558

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 558

Dėl refinansavimo išlaidų atskaitos ..... II - 559

— Šalių argumentai ..... II - 559

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 560

Dėl išvados, kad Heseno ir *Helaba* sutartas atlygis atitinka rinkos sąlygas ..... II - 560

— Šalių argumentai ..... II - 560

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 561

Dėl pagrindo, susijusio su EB 87 straipsnio pažeidimu ..... II - 562

Šalių argumentai ..... II - 562

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 564

— Dėl investicijos dydžio ..... II - 564

— Dėl negalėjimo atšaukti investicijos ..... II - 570

— Dėl rizikos patirti nuostolių bankroto atveju ..... II - 570

— Dėl aplinkybės, kad atlygis yra fiksuotas, reikšmės ..... II - 571

— Dėl 2005 m. gegužės mėnesio indėlio reikšmės ..... II - 573

Dėl pagrindo, susijusio su ieškovės procesinių teisių pažeidimu ..... II - 575

Šalių argumentai ..... II - 575

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 576

Dėl prašymų taikyti proceso organizavimo priemones ..... II - 580

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 581